

Bruxelles, 18. rujna 2026.
(OR. en)

13422/26

Međuinstitucijski predmet:
2026/0286 (COD)

AUDIO 107
TELECOM 436
COMPET 1095
JEUN 214
MI 908
DIGIT 237
CONSOM 267
DATAPROTECT 290
JAI 1179
DISINFO 64
CT 110
ENT 231
CES 19
CDR 206
CODEC 1710

POP RATNA BILJEŠKA

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	17. rujna 2026.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2026) 680 final
Predmet:	KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU Pristup na razini EU-a za sigurnost djece na internetu

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2026) 680 final.

Priloženo: COM(2026) 680 final



EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 17.9.2026.
COM(2026) 680 final

KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

Pristup na razini EU-a za sigurnost djece na internetu

1. Uvod

Digitalni svijet otvara put znanju, povezivanju i kreativnosti. Međutim, poslovni modeli platformi osmišljeni su kako bi se maksimalno povećalo vrijeme provedeno na internetu, potiču vrlo visoku razinu interakcije s internetskim sadržajem i mogu iskoristiti ranjivi položaj djece. Prema istraživanju Eurobarometra iz 2026. tinejdžeri na internetu u prosjeku provedu 4,5 sati radnim danom i čak 6,1 sat vikendom¹.

Dostupni dokazi pokazuju da će djeca koja se ranije počnu služiti internetom vjerojatno više vremena provoditi pred zaslonom. Oni koji su društvene medije počeli koristiti prije 10. godine navode da vikendom pred zaslonom provode 7,5 sati dnevno, dok za one koji su počeli nakon 14. godine ta brojka iznosi 5,7 sati. **Mentalno zdravlje mladih zbog toga je pod sve većim pritiskom i izloženo brojnim rizicima.** Svaki treći tinejdžer osjeća stres ili socijalnu isključenost i ima problema s koncentracijom. Svako četvrto dijete danas se suočava sa štetnim i uznemirujućim sadržajem na internetu, od nasilja i govora mržnje do pritiska zbog slike o vlastitom tijelu i širenja pogrešnih informacija. Svako četvrto dijete doživjelo je i kontakt na internetu u seksualne svrhe prije navršene 18. godine, uključujući neželjene/prisilne seksualne interakcije i oblike mamljenja². Iako se to može dogoditi svakom djetetu, rizik je nerazmjerno veći za ranjivu djecu, a djevojčice i dječaci suočavaju se s drukčijim vrstama rizika.

Nadalje, rezultati OECD-ova Programa za međunarodno ispitivanje znanja i vještina učenika (PISA) za 2025. potvrđuju da je **digitalna distrakcija jedan od temeljnih uzroka slabijih obrazovnih rezultata naše djece.** Digitalna distrakcija utječe na učenje mladih i uvelike doprinosi smanjenju osnovnih vještina u EU-u. Prekomjerno konzumiranje sadržaja na društvenim medijima i provođenje vremena pred zaslonom konkretno ograničava sposobnost evaluacije informacija, usporedbe informacija iz više izvora i kritičkog razmišljanja.

Situaciju dodatno pogoršava razvoj problematičnog sadržaja generiranog umjetnom inteligencijom, kao što su uvjerljiv krivotvoreni sadržaj (*deepfake*) ili opasni savjeti UI chatbotova odnosno UI suputnika. Svaki deseti tinejdžer pod pritiskom je da dijeli intimne fotografije – riječ je o milijunima mladih diljem Europe. To nije samo pasivno izlaganje koje ostaje u granicama zaslona. Takav sadržaj oblikuje, potiče i nagrađuje rizično ponašanje, od nanošenja štete drugima do samoozljeđivanja, poremećaja prehrane i nepromišljenog ponašanja koje se snima iz potrebe za pažnjom i validacijom, a posljedice su u nekim slučajevima smrtonosne.

Unija već ima čvrste temelje za zaštitu maloljetnika na internetu. Aktom o digitalnim uslugama propisano je da internetske platforme svoje usluge moraju dizajnirati na način kojim se štite maloljetnici. Regulatorni okvir EU-a uključuje i sveobuhvatne mjere za zaštitu djece na internetu pri korištenju usluga internetskog prijenosa, internetskih igara, internetskih trgovina i proizvoda umjetne inteligencije. Općom uredbom o zaštiti podataka predviđena su konkretna pravila i zaštitne mjere za obradu osobnih podataka, uključujući podatke djece. Propisi EU-a o zaštiti potrošača, uključujući Direktivu o nepoštenoj poslovnoj praksi, štite maloljetnike kao ranjive potrošače.

Provedba tih propisa jedan je od ključnih prioriteta Komisije. Na primjer, Komisija je na temelju Akta o digitalnim uslugama poduzela provedbene mjere protiv ByteDancea i Mete jer dizajn njihovih vodećih internetskih platformi TikTok, Facebook i Instagram stvara ovisnost i jer se na Facebooku i Instagramu ne provodi odgovarajuća provjera dobi. Komisija je poduzela provedbene mjere i protiv X-a zbog korištenja UI chatbota Grok za izradu i širenje materijala

¹ Utjecaj prekomjernog vremena provedenog pred zaslonom i društvenih medija na mentalno zdravlje mladih – istraživanje Eurobarometra, lipanj 2026.

² <https://www.childlight.org/reports/itl-interim-update-2026>.

koji sadržava seksualno zlostavljanje djece. U okviru Mreže za suradnju u zaštiti potrošača (CPC) Komisija i nacionalna tijela rade na suzbijanju štetne prakse, među ostalim u internetskim igrama i e-trgovini³. Tijela za zaštitu podataka isto su tako poduzela mjere protiv Mete, TikToka, X-a i drugih zbog zlouporabe osobnih podataka djece.

Međutim, **postojeća pravila nisu dovoljna**. U postojećem zakonodavnom okviru EU-a nije utvrđena minimalna dob za pristup platformama i uslugama s dobno neprimjerenim ili rizičnim značajkama i sadržajem. Ne postoji ni potpuna zabrana uobičajenih problematičnih značajki, kao što su beskonačno skrolanje, prekomjerno slanje obavijesti ili štetni sustavi za preporučivanje. Nadalje, postojeći okvir Unije nema dovoljno usklađena i detaljna pravila za suzbijanje značajki dizajna koje stvaraju ovisnost u digitalnim proizvodima i uslugama dostupnima maloljetnicima. Nedostaje i pravna sigurnost u pogledu sustava za potvrđivanje dobi i pravne odgovornosti tehnoloških poduzeća za dizajn njihovih usluga.

U skladu s najavom u govoru o stanju Unije 2025. osnovan je **Posebni odbor** zadužen za savjetovanje predsjednice Komisije o oblikovanju europskog pristupa zaštiti djece na internetu. Posebni odbor uključivao je predstavnike raznih skupina dionika i savjetovao se sa stručnjacima za razna područja, iz Unije i iz partnerskih zemalja. Njegove rasprave rezultirale su izvješćem supredsjedateljâ Posebnog odbora, u kojem su navedeni njihovi nalazi i ključne preporuke⁴.

Sigurnost djece na internetu prepoznata je kao globalni izazov koji zahtijeva blisku suradnju među partnerima. Nedavna nagodba s poduzetnikom Meta u SAD-u pokazuje da su pružatelji usluga shvatili da ih se sve više smatra pravno i društveno odgovornima za sigurnost djece kojoj pružaju usluge⁵. U EU-u mnoge države članice razmatraju zakonodavne inicijative za zaštitu maloljetnika na internetu, posebno u smislu propisivanja minimalne dobi za pristup određenim uslugama⁶. **Međutim, nedavni razvoj događaja jasno je ukazao na pravnu složenost tog pitanja**, kao i na potrebu za ciljanim i razmjernim pristupom te zaštitom temeljnih prava⁷.

U tom su kontekstu **odlučne, sveobuhvatne i hitne mjere na razini Unije najprikladniji način** za učinkovito i brzo otklanjanje velikih i ozbiljnih rizika za djecu na internetu. To je učinkovit odgovor na nedvosmislene pozive Europskog vijeća, suzakonodavaca i ključnih dionika koji ističu potrebu za zajedničkim europskim pristupom kako bi sva djeca u Uniji bila jednako zaštićena na internetu. Omogućit će Europi da jednom zauvijek ograniči prekomjeren i štetan utjecaj tehnoloških poduzeća na djecu u Europi kako bi ona mogla živjeti bez algoritama. Naime, „Europa vjeruje da djecu trebaju odgajati njihovi roditelji, a ne algoritmi”.

³ Na primjer, u predmetu *Star Stable Online* CPC je istražio slučajeve izravnog navođenja djece na kupnju, taktike prodaje pod pritiskom i nejasne informacije o virtualnim valutama unutar igre te je od poduzetnika zatražio da se obveže na poboljšanje svoje prakse. Osim toga, u tijeku su koordinirana djelovanja CPC-a protiv Temua i Sheina zbog povreda prava o zaštiti potrošača povezanih s tamnim obrascima, lažnim popustima i drugim nepoštenim poslovnim praksama.

⁴ Sigurnost djece na internetu – Zaštita i sigurno snalaženje maloljetnika u digitalnom svijetu, dostupno na https://commission.europa.eu/document/download/d833504d-5ec3-4fac-945f-38e7d0bd5326_en?filename=Special-panel-report.pdf.

⁵ <https://www.oag.state.va.us/media-center/news-releases/3105-attorney-general-jay-jones-announces-a-17-billion-landmark-settlement-with-meta-with-353-million-guaranteed-for-virginia>.

⁶ Nacrti zakonodavstva pripremaju se ili se o njima pregovara u 17 država članica.

⁷ <https://www.conseil-constitutionnel.fr/decision/2026/2026911DC.htm>.

2. Sveobuhvatan i ambiciozan europski pristup: Uredba o sigurnosti djece na internetu (EU KIDS Act)

Unijin pristup trebao bi maloljetnicima omogućiti da iskoriste sve prednosti digitalnih usluga i pritom ih zaštititi od zlostavljanja i iskorištavanja. **Cilj je ograničiti pristup tehnoloških poduzeća našoj djeci, a ne obratno.** Glavnu odgovornost za oblikovanje sigurnih internetskih prostora moraju snositi pružatelji digitalnih usluga. Moraju voditi računa o stupnju zrelosti djece i uložiti njihovih skrbnika, bez neopravdanog prebacivanja odgovornosti na njih. Pristup Unije stoga bi trebao biti sveobuhvatan, jedinstven, primjeren dobi i utemeljen na stvarnim rizicima s kojima se djeca suočavaju na internetu. U središtu bi trebala biti prava djece kao temeljna prava, u skladu s Poveljom EU-a o temeljnim pravima, i primarni bi cilj trebao biti zaštita interesa djeteta.

Uredba **EU KIDS Act**, koja se donosi usporedno s ovom Komunikacijom, **sadržava jedinstven skup pravila na razini EU-a kojima se osigurava jednaka razina zaštite za svu djecu** u Uniji, popraćen **skupom alata za roditelje i skrbnike**⁸. Prijedlog će smanjiti rizik od fragmentacije među državama članicama i pružiti pravnu sigurnost poduzećima iz EU-a dok posluju na jedinstvenom tržištu.

Prijedlog će se primjenjivati na društvene medije i druge digitalne usluge („društveni mediji+“), skupinu usluga koje predstavljaju najveći rizik za maloljetnike. To su usluge društvenih medija, platforme za razmjenu videozapisa i internetske igre čiji dizajn predstavlja posebne rizike za maloljetnike, kao i UI *chatbotovi* i UI suputnici, odnosno virtualni alati koji maloljetnicima mogu davati savjete o mentalnom zdravlju i osobnom razvoju. Prijedlog se ne odnosi na usluge koje su osmišljene i koriste se za potrebe obrazovnih ustanova i javnih tijela, kao ni na industrijsku umjetnu inteligenciju ili UI proizvode za uredsku primjenu. Prijedlog će slijediti **kombinirani pristup koji uključuje (i) minimalnu dob na razini EU-a i (ii) zahtjeve za siguran dizajn.**

2.1. Minimalna dob na razini EU-a za pristup društvenim medijima

Pristup djece platformama i dalje je jedno od glavnih pitanja, a rizici uvelike ovise o tome može li dijete na njima imati svoj osobni račun. Zbog toga se prijedlogom **zabranjuje da platforme društvenih medija pružaju usluge djeci mlađoj od 13 godina, a za maloljetnike se na razini EU-a utvrđuje minimalna dob od 15 godina za otvaranje vlastitog računa i propisuje postupni pristup** opisan u nastavku.

Djeca mlađa od 3 godine uopće ne bi smjela imati pristup zaslonima. U toj su dobi djeca kao pasivni korisnici digitalnih medija uglavnom izložena rizicima koji proizlaze iz obiteljskih odnosa, odnosno koji nastaju kad roditelji i skrbnici umjesto izravne interakcije koriste zaslone kako bi umirili malu djecu ili im odvratili pažnju, što može utjecati na zadržavanje pažnje, razvoj govora i vida te socijalno-emocionalni razvoj. Roditelji i skrbnici stoga bi trebali dati prednost izravnoj interakciji, ograničiti vlastito vrijeme na društvenim medijima dok brinu o djeci i izbjegavati izlaganje djece zaslonima.

Djeca u dobi od 3 do 12 godina ne bi smjela biti izložena društvenim medijima. Međutim, pružatelji platformi za razmjenu videozapisa mogu ponuditi usluge prilagođene djeci, npr. obrazovne materijale ili zabavne sadržaje primjerene dobi, kojima djeca mogu pristupiti uz dopuštenje i pod nadzorom skrbnika. Platforme moraju roditeljima ili skrbnicima omogućiti jednostavan način da korištenje svojeg računa ograniče na takve usluge prilagođene djeci i da djetetu onemogućće da pred zaslonom provede više od jedan sat dnevno. Taj je pristup u skladu

⁸ Definicija roditeljstva ovisi o nacionalnom zakonodavstvu pojedine države članice EU-a.

s preporukama supredsjedatelja Posebnog odbora i omogućuje djeci da se polako upoznaju s tehnologijom dok odrastaju, ali da pritom budu zaštićena od neželjenog kontakta i značajki dizajna koje stvaraju ovisnost, a kojima bi inače mogla biti izložena.

Za djecu u dobi od 13 i 14 godina roditelji ili skrbnici mogu otvoriti miniračune na društvenim medijima i platformama za razmjenu videozapisa za koje je propisana minimalna dob od 13 godina. Ti bi računi imali vrlo ograničene funkcije i bili bi pod roditeljskim nadzorom. Maksimalan broj kontakata, isključivo vršnjaka, bio bi ograničen, a maksimalno vrijeme provedeno pred zaslonom iznosilo bi jedan sat dnevno. Osim toga, roditelji i skrbnici mogli bi izvršavati svoju roditeljsku odgovornost praćenjem i kontroliranjem djetetovih aktivnosti na računu putem posebne aplikacije.

Tinejdžeri u dobi od 15 do 17 godina mogli bi otvoriti samostalni račun na društvenim medijima i platformama za razmjenu videozapisa, bez potrebe za odobrenjem roditelja, pri čemu dizajn okruženja kojem pristupaju i dalje mora biti siguran. U toj je dobi uloga roditelja i skrbnika i dalje vrlo važna.

2.2. Siguran dizajn

Osim navedenih mjera, uredbom EU KIDS Act propisuje se da sve usluge obuhvaćene njezinim područjem primjene imaju siguran dizajn u skladu sa strogim pravilima i načelima kako bi se zajamčilo sigurno iskustvo primjereno dobi korisnika. Glavna su načela sljedeća:

- **bez značajki dizajna koje stvaraju ovisnost**, kao što su beskonačno skrolanje, umjetne obavijesti ili određene funkcije nagrađivanja,
- **regulirani sustavi za preporučivanje**, uključujući postavke koje omogućuju odabir, prilagodbu i kontrolu preporučenog sadržaja, izbjegavanje efekta „zečje rupe” i korištenje drugih elemenata osim signala koji se temelje na angažmanu,
- **sigurne postavke računa** kako bi sadržaj ostao privatn, automatski onemogućene rizične postavke i nedvosmisleno informiranje maloljetnika,
- **bez neželjenih kontakata s drugim korisnicima** – nepoznati korisnici ne mogu uspostaviti izravan kontakt ako nisu na popisu odobrenih kontakata, bit će potrebno izričito dopuštenje za dodavanje u grupe, omogućit će se jednostavno i anonimno blokiranje,
- mogućnost da djeca **jednostavno prijave štetan sadržaj i brzo dobiju podršku**,
- učinkoviti i dobno primjereni **alati za roditeljski nadzor**.

Ta će se pravila i načela dopuniti prilagođenim obvezama za internetske igre, UI *chatbotove* i UI suputnike u svrhu koregulatornog pristupa koji se temelji na samoregulaciji predvođenoj iz redova samog sektora. Trgovine softverskih aplikacija također bi podlijegale određenim zahtjevima na temelju postojeće najbolje prakse u području samoregulacije. Primjenjivale bi se dosljedne dobne granice, a pristup aplikacijama, npr. internetskim igrama, onemogućio bi se maloljetnicima koji su za njih premladi.

2.3. Potvrđivanje dobi

Prijedlogom se uređuju i **pristupačni sustavi za potvrđivanje dobi koji štite privatnost** te način njihova funkcioniranja.

U skladu s uredbom EU KIDS Act pružatelji usluga društvenih medija i platformi za razmjenu videozapisa morat će **potvrditi dob korisnika koji otvara novi račun**. Za to bi se koristio alat

EU-a za potvrđivanje dobi ili druga rješenja koja razviju javna tijela i koja pružaju jednaku razinu točnosti, pouzdanosti, stabilnosti, privatnosti, sigurnosti, nediskriminacije i neintruzivnosti. Postojeći računi podlijevali bi razmjernim provjerama umjesto općeg retroaktivnog potvrđivanja dobi. Provjere bi se provodile, na primjer, ako je račun već otvoren prije mnogo godina ili je povezan s kreditnom karticom na ime vlasnika računa. U slučaju internetskih igara za svaku će igru biti potrebno navesti **obveznu preporuku dobi**, koja će se strogo provoditi potvrđivanjem dobi u trgovini softverskih aplikacija prije preuzimanja igre.

2.4. Provedba

Stroga provedba ključna je za učinkovitu zaštitu djece. EU KIDS Act temelji se na postojećoj **strukturi provedbe** iz Akta o digitalnim uslugama i Akta o umjetnoj inteligenciji. Teret dokazivanja usklađenosti s novim pravilima snose gospodarski subjekti. Zbog toga će vrlo velike internetske platforme morati dostaviti plan usklađivanja neovisnom revizoru, koji će temeljito ocijeniti novu uslugu, značajku ili funkcionalnost. Komisija može od pružatelja zatražiti da predloži korektivne mjere ako na temelju izvješća revizora zaključi da plan usklađivanja nije zadovoljavajući. Aktom se uvodi i naknada za nadzor, a tim će se sredstvima financirati i podupirati Komisijine aktivnosti provedbe i nadzora na razini EU-a. U okviru te strukture provedbe **prioritet će imati pritužbe koje se odnose na maloljetnike**.

Budući da se tehnologija brzo razvija, prijedlogom se predviđa **klauzula o preispitivanju** kako bi se uzela u obzir moguća potreba za ažuriranjem regulatornog okvira.

3. Dodatne mjere

3.1. Dodatne regulatorne mjere EU-a

Uredbom EU KIDS Act utvrdit će se posebna pravila za digitalne usluge čije korištenje predstavlja najveći rizik za sigurnost i razvoj maloljetnika, uz primjenu postupnog pristupa i osiguravanje sigurnog dizajna određenih funkcija. Uz to moramo zajamčiti sigurnost maloljetnika pri korištenju svih usluga i proizvoda s kojima se djeca mogu susresti na internetu te osigurati da poslovne prakse kojima su izložena ne predstavljaju rizik za njihovo zdravlje ili sigurnost.

Predstojeći **Akt o digitalnoj pravednosti** i revizija **Uredbe o suradnji u zaštiti potrošača** važna su prilika za stavljanje zaštite djece i adolescenata u središte prava EU-a o zaštiti potrošača. Aktom o digitalnoj pravednosti ažurirat će se horizontalna pravila o zaštiti potrošača od štetnih poslovnih praksi na internetu koje utječu i na djecu u svojstvu mladih potrošača, kao što su manipulativne digitalne prakse poslovnih subjekata prema potrošačima, nepoštene tehnike određivanja cijena, problematičan marketing *influencera* i problemi s digitalnim ugovorima i pretplatama. Osim toga, Komisija će revidirati Uredbu o suradnji u zaštiti potrošača kako bi osigurala njezinu bolju provedbu u korist svih, osobito maloljetnika, na način koji se nadovezuje na provedbu uredbe EU KIDS Act i komplementaran je s njim. Pri pripremi revidirane uredbe Komisija će razmotriti načine za poboljšanje koordinacije provedbe među nacionalnim tijelima za zaštitu potrošača u prekograničnim situacijama i centralizaciju istražnih i provedbenih ovlasti na razini EU-a u posebnim slučajevima.

Nadalje, Komisija će predložiti reviziju **Direktive o audiovizualnim medijskim uslugama**. Utvrdit će se kategorije štetnog sadržaja od kojih platforme za razmjenu videozapisa moraju štititi maloljetnike i pojasniti primjenjivost propisa EU-a o audiovizualnim medijskim uslugama na *influencere* kao pružatelje sadržaja.

Osim razvoja odgovarajućeg regulatornog okvira i njegove djelotvorne provedbe, odgovor Unije treba sadržavati niz mjera potpore, kao što su one navedene u nastavku.

3.2. Obrazovanje kao osnova boljeg položaja djece i mladih

Prvo, **obrazovanje je ključno za poticanje razvoja svakog djeteta** jer maloljetnicima daje informacije koje im omogućuju da bolje razumiju internetsko okruženje i da i na internetu razlikuju primjereno od rizičnog ponašanja. Zbog toga mladi trebaju steći vještine koje su im potrebne za sigurno i odgovorno korištenje društvenih medija+, među ostalim s obzirom na ubrzano uvođenje umjetne inteligencije.

U tom će kontekstu Komisija donijeti **paket mjera za obrazovanje** kako bi školama pomogla u promicanju digitalnih i UI vještina, informiranju maloljetnika o učinku društvenih medija+ na mentalno zdravlje i kognitivni razvoj i izgradnji njihove otpornosti na te učinke, **među ostalim boljom pripremom nastavnika i ravnatelja**. U tom su kontekstu od ključne važnosti psihološka potpora i temeljito obrazovanje primjereno dobi djece.

U skladu s predstojećim paketom mjera za obrazovanje **pismenost u području umjetne inteligencije postat će sastavni dio obrazovanja**, među ostalim na temelju **Okvira EU-a i OECD-a za pismenost u području UI-ja za osnovno i srednjoškolsko obrazovanje**, a škole će se podupirati u razvoju strategija za poticanje digitalne dobrobiti djece, s naglaskom na njihovoj sigurnosti i pružanju podrške. Paketom mjera predviđet će se stavljanje na raspolaganje sigurne i interoperabilne europske infrastrukture za obrazovanje u području digitalnih vještina i pedagoški utemeljenog obrazovnog sadržaja te će se pomoći u smanjenju strateških ovisnosti Europe u području obrazovne tehnologije.

Centri za sigurniji internet, koje sufinancira EU, već pružaju djelotvornu i pouzdanu pomoć u zaštiti djece na internetu. Njihova nacionalna prisutnost, širok doseg i stručno znanje čine ih vrijednim partnerom država članica u razvoju i provedbi učinkovitih nacionalnih strategija za sigurnije i bolje digitalno okruženje za djecu. Na temelju njihova rada Komisija planira pružiti **prilagođene smjernice o novim pravilima** za razne skupine, uključujući djecu, skrbnike, odgojno-obrazovne djelatnike, škole i regulatorna tijela. Aktivnosti će uključivati internetske seminare, rano otkrivanje štete, upravljanje pristupom prilagođenim dobi i sigurno korištenje UI *chatbotova* i UI suputnika. Države članice trebale bi se nadovezati na te aktivnosti i pojačano ih provoditi u nacionalnom, regionalnom i lokalnom kontekstu.

Komisija u okviru programa **Obzor Europa** već financira istraživanja o sigurnosti djece na internetu. Program rada za 2026. uključuje učinak korištenja digitalnih alata izvan škole i za komunikaciju o obrazovnim ishodima i mentalnom zdravlju, a relevantni projekti počinju se provoditi 2027. Osim toga, Komisija može utvrditi **nove prioritete za financiranje istraživanja**, kao i mogućnosti da se izravnim ulaganjima privatnog i javnog sektora podupru sigurne usluge i inovacije usmjerene na djecu.

Usporedno bi trebalo poduzeti mjere kako bi **djeca provodila vrijeme i izvan interneta**. Komisija u okviru programa Erasmus+ podupire fizičke prostore i aktivnosti uživo, koji su neophodni za razvoj djece jer pomažu u promicanju zdravih kontakata i nude alternativu provođenju vremena pred zaslonom. Stoga potiče države članice da omoguće veći i priuštiv pristup sportu, umjetnosti, klubovima za mlade, knjižnicama i društvenim prostorima. Države članice i regije EU-a trebale bi iskoristiti sva dostupna nacionalna sredstva i sredstva EU-a kako bi osigurale odgovarajuću infrastrukturu za nastavnike, roditelje i djecu.

Navedene aktivnosti trebale bi biti dio opće i snažne zajedničke obveze na razini Unije i na nacionalnoj razini da se **mobiliziraju sva dostupna sredstva za obrazovanje, informiranje**

i razmjenu najboljih primjera iz prakse, s ciljem jačanja mehanizama prevencije, potpore i zaštite djece u digitalnom okruženju u okviru integriranog pristupa zaštiti djece. U tom će kontekstu brzo prenošenje i provedba Direktive o odgovornosti za neispravne proizvode osobama koje su pretrpjele štetu zbog neispravnog proizvoda, uključujući digitalne proizvode, omogućiti da zatraže naknadu pod jednakim uvjetima u cijelom EU-u.

3.3 Šire mjere potpore EU-a

Osim obrazovanja i medijske pismenosti, za zaštitu djece na internetu važno je nekoliko dodatnih mjera EU-a. One uključuju sveobuhvatan pristup zdravlju, posebno mentalnom zdravlju, te bolju suradnju i koordinaciju onih koji rade na suzbijanju rizika na internetu i kaznenih djela protiv djece.

Komisija je 2023. već donijela Komunikaciju o sveobuhvatnom pristupu mentalnom zdravlju, iz koje je proizašlo 20 vodećih inicijativa i mogućnosti financiranja u iznosu od gotovo 1,3 milijarde EUR. U toj je inicijativi veći naglasak stavljen na uključivost i potporu ranjivim skupinama, kao što su djeca i mladi. Komisija sad zajedno s UNICEF-om razvija **skup alata za prevenciju** koji će oblikovateljima politika pomoći da bolje vode računa o mentalnom i fizičkom zdravlju djece. Skup alata bit će predstavljen javnosti povodom Svjetskog dana mentalnog zdravlja u listopadu 2026. Njime će se nastojati odgovoriti i na izazove povezane s učinkom digitalizacije na mentalno zdravlje djece. Osim toga, Komisija surađuje sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom na **izgradnji kapaciteta u sustavima mentalnog zdravlja** jer se i oni bave digitalnim čimbenicima koji utječu na mentalno zdravlje mladih.

Djeca također mogu biti žrtve kaznenih djela. Ako su pogođena kaznenim djelima na internetu, u svojstvu žrtve, počinitelja ili oboje, primjenjuje se pravna stečevina EU-a u području postupnog kaznenog prava, posebno Direktiva o pravima žrtava i Direktiva o postupovnim jamstvima iz 2016. Kad je riječ o sprečavanju kaznenih djela, primjenjiva je pravna stečevina EU-a u području materijalnog kaznenog prava, uključujući prije svega Direktivu o suzbijanju seksualnog zlostavljanja djece.

Kaznena djela kojima su djeca izložena na internetu kreću se od zločina iz mržnje, trgovine ljudima, zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja do novačenja u organizirani kriminal i nasilni ekstremizam ili terorizam. Tijela EU-a i nacionalna tijela koja provode zakonodavstvo nastavit će surađivati i bez odgode razmjenjivati informacije i podatke kako bi se omogućila najviša razina zaštite maloljetnika. U okviru predstojećeg **akcijskog plana za zaštitu djece od kaznenih djela** nastojat će se dati dosljedan i sveobuhvatan odgovor na rizike povezane s kriminalom s kojima se djeca suočavaju na internetu i u stvarnom svijetu. Nastojat će se smanjiti izloženost djece kaznenim djelima te ojačati kapaciteti tijela kaznenog progona i drugih nadležnih tijela za istragu i kazneni progon kaznenih djela koja utječu na djecu. Djeci će se pružiti podrška u snalaženju u nacionalnim kaznenopravnim sustavima. **Zahvaljujući pristupu usmjerenom na djecu prava i najbolji interes djeteta bit će u središtu svih inicijativa.**

3.4. Međunarodna suradnja

U skladu sa svojom Međunarodnom digitalnom strategijom EU je na zaštitu djece na internetu dosad surađivao s Australijom, Brazilom, Kanadom, Singapurom, Ujedinjenom Kraljevinom i Japanom te je oblikovao zajednički skup načela skupine G7 o maloljetnicima na internetu⁹.

⁹ Naknadno su ga podržali čelnici Brazila, Egipta, Kenije, Indije i Južne Koreje.

Pridonio je i raspravama na multilateralnoj razini, među ostalim u okviru Ujedinjenih naroda¹⁰. Jačanje suradnje s našim međunarodnim partnerima i dalje je ključno da bi maloljetnici doista bili zaštićeni na internetu. Uredbom EU KIDS Act nastoji se ublažiti utjecaj umjetne inteligencije na djecu putem *chatbotova* i suputnika **kako bi se ojačao EU-ov pristup umjetnoj inteligenciji koji se temelji na pravima i riziku**, što je relevantno mnogim partnerima iz cijelog svijeta. Općenito, jedinstvenim pristupom zaštititi djece na internetu na razini EU-a povećat će se učinkovitost te međunarodne suradnje jer će služiti kao pouzdana referentna točka za suradnju s partnerima kako bi se postigli ciljevi ove inicijative.

3.5. Praćenje

Važno je kontinuirano analizirati razvoj digitalnih usluga za maloljetnike, njihov utjecaj na tu skupinu i učinke inicijativa poduzetih u Uniji. **Komisija će redovito ocjenjivati napredak** uz potporu dionika, uključujući organizacije za prava mladih i djece, djecu i udruge roditelja. Pratit će učinak i djelotvornost paketa mjera povezanih s ovom Komunikacijom.

Pritom će se razmotriti **učinci i moguća potreba za prilagodbom okvira minimalne dobi** kako bi se uspostavio sustav za strukturirano i redovito prikupljanje podataka radi boljeg razumijevanja iskustava maloljetnika iz cijelog EU-a na internetu. Taj će se okvir zasnivati na sudjelovanju djece, posebno putem Platforme EU-a za sudjelovanje djece u okviru Strategije EU-a o pravima djeteta i Strategije za bolji internet za djecu (BIK+). Osnovu za razvoj okvira činit će istraživanja, aktivnosti na temelju Akta o digitalnim uslugama i rad EU-ova Centra za algoritamsku transparentnost, koji prati sigurnost djece na internetu u kontekstu novih tehnologija i obrazaca korištenja.

Posebno će se pratiti učinci na mentalno zdravlje mladih. Obuhvatit će se i pozitivna iskustva djece na internetu, među ostalim osjećaju li maloljetnici i u kojoj mjeri da se dobro snalaze i da su sigurni na internetu te kojim se sve aktivnostima bave dok provode vrijeme pred zaslonom.

4. Zaključci i sljedeći koraci

Ovom se Komunikacijom utvrđuje okvir koji se temelji na jasnom načelu: tehnološka poduzeća snose primarnu odgovornost za sigurnost svojih proizvoda. **Djecu u Europi trebaju odgajati roditelji, a ne algoritmi.**

Moramo izgraditi digitalni svijet u kojem naša **djeca mogu odrastati slobodno i sigurno**, u kojem se poštuju vrijednosti za koje se Europa zalaže. Europa mora biti najbolje mjesto za život, i u djetinjstvu i u starosti. To će biti mjerilo uspjeha ove inicijative.

Posebni odbor dostavio je dokaze. Sad je na institucijama Unije da zajedno s državama članicama, predstavnicima industrije, civilnim društvom, školama i obiteljima **vedu promjene koje djeca i roditelji diljem Europe traže** – svijet u kojem je njihova dobrobit na prvom mjestu.

Komisija će:

- predložiti **Akt o digitalnoj pravednosti**,
- predložiti **reviziju Uredbe o suradnji u zaštiti potrošača (CPC)**,

¹⁰ Zajednički skup načela skupine G-7 o utvrđivanju sigurnijeg i zaštićenijeg digitalnog prostora za maloljetnike.

- predložiti **reviziju Direktive o audiovizualnim medijskim uslugama,**
- predstaviti **Akcijski plan za zaštitu djece od kriminala,**
- predstaviti **paket mjera za obrazovanje.**